

СТАЛИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ І ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Канінець Олег Юрійович

здобувач вищої освіти,

Львівський національний університет імені Івана Франка

Науковий керівник: Кміть Віра Мирославівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту,

Львівський національний університет імені Івана Франка

Сталий розвиток регіонів і територіальних громад є одним із головних пріоритетів сучасної економічної політики як на національному, так і на місцевому рівнях. Концепція сталого розвитку передбачає збалансоване поєднання економічного зростання, соціального благополуччя та екологічної стійкості [1]. Для ефективної реалізації цих завдань важливо використовувати сучасні підходи до управління ресурсами, залучати інноваційні технології та створювати умови для участі громади у процесах прийняття рішень.

Одним із ключових аспектів сталого розвитку є екологічна стійкість. В умовах глобальних змін клімату та деградації природних ресурсів збереження довкілля стає першочерговим завданням для регіональних громад. Це передбачає впровадження екологічно чистих технологій, розвиток зеленої енергетики та управління відходами [2]. Наприклад, створення локальних енергетичних проєктів, таких як вітрові чи сонячні станції, може знизити залежність від традиційних енергетичних джерел та сприяти збереженню довкілля.

Не менш важливим фактором є соціальна інклюзія. Сталий розвиток має на меті покращення якості життя для всіх членів громади, включаючи найбільш вразливі групи населення [3]. Це може бути досягнуто через створення соціальних програм, підтримку освіти, охорони здоров'я та культурного розвитку. Наприклад, місцеві громади можуть ініціювати програми підтримки малозабезпечених верств населення, а також забезпечувати доступ до якісної освіти та медичних послуг для всіх громадян.

Одним із механізмів досягнення сталого розвитку є розвиток місцевої інфраструктури. Якісна інфраструктура є основою для економічного зростання та покращення рівня життя громадян [4]. Це включає розвиток транспортних шляхів, водопостачання, енергопостачання та телекомунікацій. Успішна реалізація інфраструктурних проєктів сприяє підвищенню інвестиційної привабливості регіонів, створенню нових

робочих місць та загальному підвищенню рівня економічної активності. Наприклад, модернізація дорожньої інфраструктури у сільських громадах може значно покращити зв'язок між регіонами, полегшивши доступ до ринків та послуг.

Участь громади також є важливим компонентом сталого розвитку. Місцеві жителі повинні мати можливість брати участь у процесах прийняття рішень, що стосуються розвитку їхньої території. Це може бути реалізовано через громадські слухання, участь у створенні місцевих програм розвитку та контроль за виконанням екологічних та соціальних стандартів [2]. Важливо забезпечити прозорість та відкритість процесів управління на місцевому рівні, що сприяє зміцненню довіри між громадянами та владою.

Ще одним важливим аспектом є економічна стійкість громад, яка забезпечується через залучення інвестицій, підтримку малого та середнього бізнесу (МСБ), а також розвиток нових секторів економіки. Для забезпечення сталого економічного розвитку важливо створювати сприятливі умови для інвесторів, пропонуючи податкові пільги та спрощені адміністративні процедури. Окрім цього, регіони повинні підтримувати МСБ через програми кредитування та навчання підприємці [5]. Інноваційні підходи до економічного розвитку, такі як створення бізнес-інкубаторів та технопарків, можуть стимулювати економічну активність та забезпечити стійке зростання.

Проте, реалізація стратегій сталого розвитку стикається з низкою викликів. Серед них можна виділити нестачу фінансування, недостатню підтримку з боку держави, а також низький рівень обізнаності громадян щодо сталого розвитку. Для подолання цих викликів необхідна тісна співпраця між державними органами, бізнесом та громадськістю [1]. Також важливо підвищувати рівень освіти і обізнаності населення про важливість сталого розвитку, включаючи екологічні та соціальні аспекти.

Сталий розвиток регіонів і територіальних громад є багатограним процесом, який потребує збалансованого підходу до економічного, соціального та екологічного аспектів. Лише через комплексне впровадження інноваційних підходів, залучення громад та створення сприятливих умов для бізнесу можна досягти довгострокової стійкості та процвітання регіонів.

Список використаних джерел:

1. Павліха Н.В., Цимбалюк І.О., Хомюк Н.Л., Войчук М.В., Савчук А.Ю., Коломечюк В.В., & Цимбалюк С.М. Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання. 2022.
2. Панчишин Т., & Вдовин М.Я. Компоненти сталого розвитку територіальних громад та регіонів в умовах суспільно-політичних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № (50). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-23>

3. Бобровська О.Ю. Сталий розвиток регіонів України: проблеми і шляхи їх розв'язання. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. Вип. 1. 2016.
4. Волик С.В. Забезпечення сталого розвитку регіонів засобами державного управління. *Державне будівництво*. 2011. № (2).
5. Омеляненко В.А., Омеляненко О.М., & Артюхова Н.О. Маркетинг цифрових інновацій у контексті сталого розвитку регіону. *Економіка та держава*. 2021. № (4). С. 72–77.